

Tijdingen van het Sint-Nicolaasgenootschap

Driemaandelijks tijdschrift van het SNG-Vlaanderen en het SNG-Nederland jg. 21 nr. 4 (okt. - dec. 2010) P802140

(Foto Delro, Sint-Niklaas)

Sinterklaasgeschenk voor Sint-Niklaas

Uniek schilderij van Romain Malfliet

Colofon

Editie Nederland

Prijs

Per nummer	5,00 euro
Jaarabonnement:	
Met machtiging	17,50 euro
Zonder machtiging	20,00 euro

Betalingen SNG-Nederland

Rekening: Postbank 9398919

T.n.v. pennigmeester SNG-Nederland

O.v.v. lidmaatschap en naam

Secretariaat SNG-Vlaanderen

Raf Rumes, Eigenlostraat 39

B-9100 Sint-Niklaas

Tel. en fax +32 (0) 3 776 55 62

Secretariaat@sngvlaanderen.org

internet: *www.sngvlaanderen.org*

Secretariaat SNG-Nederland

Guus Smits, Genderstraat 8

5504 LN Veldhoven

Tel. +31 (0) 40 - 2 536 936

secretaris@sngnederland.nl

Redactiesecretariaat Vlaanderen

Lieven Dehandschutter

Geert Vandenhende, St.-Gillisbaan 83

B-9100 Sint-Niklaas

Tel. +32 (0) 3 776 21 99

geert.vandenhende@sngvlaanderen.org

Redactiesecretariaat SNG-Nederland

Joost van Neer

Guus Smits

Genderstraat 8 NL-5504 LN Veldhoven

Tel. +31 (0) 40 2 536 936

tijdingen@sngnederland.nl

Inhoud

Van Diego tot een 15de eeuwse houten Klaas!	blz. 3
Afwezig	blz. 7
Familie Romain Malfliet schenkt schilderij	blz. 8
SNG Vlaanderen op stap naar Chevetogne	blz. 11
Hoe vierden we vroeger Sinterklaas?	blz. 13
Sint Nicolaas bestaat echt!	blz. 14
Het Boek van Sinterklaas.... mét inlegring!	blz. 15
Ontmoetingen: Côtes-d'Armor - Bretagne	blz. 16
De mijter	blz. 18
De staf	blz. 19
Fresco - Chevetogne	blz. 20

Bezoek onze webstekken

www.sngvlaanderen.org

www.sngnederland.nl

Sint's Kledingmagazijn

Uw speciaalzaak voor luxe Sinterklaas en zwarte pieten kostuums, haarwerken en grime

In ons atelier maken wij uw kostuums geheel op maat. Uw eigen ontwerp kunnen wij op uw verzoek laten maken.

Wij verkopen o.a.

een replica van de TV Sint, hoofpietenpakken enz.

Wij zijn dealer van Kryolan, Grimas en Superstar.

Ons adres

Aletta Jacobsstraat 11

2642 AD Pijnacker telefoon 015 361.79.00

mobiel 06 53 348897

e mail ***sintskledingmagazijn@planet.nl***

Bezoek op afspraak!

Van Diego tot een 15de eeuwse houten Klaas !!

Utrecht beleefde een diverse dag met een spectaculaire veiling aan het slot

De genootschapsdag, die op 25 september 2010 op de vaste stek van het Sint-Nicolaas genootschap Nederland plaatsvond, Cultureel Centrum Oog in Al te Utrecht, bood wederom *voor elck wat wils*. Zo zou de nieuwe website worden gelanceerd, zouden enige boeken worden gepresenteerd en zou er een heuse veiling worden gehouden. Tussen deze minder formele programma-onderdelen door zouden twee gastsprekers zich tot de verzamelde leden richten, waarop bovendien nog een forum zou volgen over een actueel vraagstuk: moet er naast de officiële intocht ook een officiële uittocht komen? Dat alles gebeurde in de benedenzaal (de Feestzaal), terwijl in de bovenzaal een Sinterklaasmarkt was ingericht.

Die Sinterklaasmarkt, waar liefhebbers van allerlei uiteenlopende objecten elkaar konden ontmoeten, van elkaar konden kopen of met elkaar konden ruilen, was tijdens de middagpauze en na afloop van het middagprogramma open. Er was niet alleen een rijke keuze aan verzamelaarsobjecten voorhanden, maar ook aan boeken, prenten en ansichtkaarten. Bovendien waren er enkele tafels volgezet met pruiken, baarden, staven en andere materiële zaken, waarvan Sinterklaas en Zwarte Piet zich traditioneel in de drie drukke weken vóór het Grote Feest bedienen. De markt werd goed bezocht, en zowel de Nederlandse als de Vlaamse aanbieders konden tevreden naar huis.

Aftellen maar: de vernieuwde website live de ether in!

Het ochtendprogramma bevatte, evenals het middagprogramma, drie punten. Nadat voorzitter Fred Lunenberg de dag had geopend, beet bestuurslid en webmaster

Mattijs Franken de spits af. Hij informeerde zijn toehoorders omtrent de nieuwe website (www.sngnederland.nl) die hij in de afgelopen maanden had gemaakt, om die vervolgens de lucht in te doen gaan. De komst van die site was noodzakelijk geworden, omdat de oude met enige regelmaat werd gehackt, waardoor de erop bijeingebrachte informatie niet meer beschikbaar was. Wie haar aanklikte, kreeg een boodschap en een afbeelding op zijn scherm, die niets met het genootschap van doen hadden. De kwestie leverde bovendien de gelegenheid om de site geheel te vernieuwen en te vervullen. Zoals dat met computers gaat, die zich met beamers moeten verenigen, en vooral wanneer die computers laptops zijn, duurde het enige tijd, werkte ook de hier opgestelde computer (een laptop, inderdaad) de webmaster een tijd

lang tegen, voordat die erin slaagde de site te lanceren, maar op een gegeven moment kon een lid André Scheltes, die per se de eerste bezoeker ervan wilde zijn, en daartoe voortdurend met zijn mobiele telefoon in de weer was gebleven, melden dat het was gelukt! Dank aan Mattijs, die zo veel vrije uren in het werk had geïnvesteerd, dat hij zich bijna gedwongen had gevoeld om opnieuw kennis te maken met zijn eigen vrouw. Die hem overigens ook in de nabije toekomst nog vaak zal moeten missen, omdat nog lang niet alles af is.

Coole Piet Diego: een feest om naar te luisteren!

De eerste spreker was iemand, die, in elk geval in de ruime kring van de kinderen, welbekend is, zo wist het elfjarige kind van één van de toehoorders, onder het publiek aanwezig, te melden. Zijn naam, Harold Verwoert, zal niet meteen bij iedereen bellen doen rinkelen, maar zijn artiestennaam wel: Coole Piet, later: Coole Piet Diego. Achter de toevoeging van de naam Diego aan de titel Coole Piet bleek een verhaal te zitten, dat in verband stond met de Club van Sinterklaas (Fox, later Jetix), waarvan Coole Piet een personage was. Nadat Verwoert, na een tijd gebrouilleerd te zijn geweest met de commerciële zender, waarvoor hij had gewerkt, die zender had verlaten, was hij later, onder een nieuwe chef, gevraagd om terug te komen. Wat hij uiteindelijk, na goed overleg, ook deed. Omdat hij inmiddels ook zelf commercieel was gegaan, zoals hij het zelf uitdrukte, en de naam Coole Piet als gevolg van het conflict niet meer mocht gebruiken, had hij de naam Diego gekozen. Die nieuwe naam werd bij zijn terugkeer dus gewoon met de oude titel gecombineerd. En datgene, waarmee hij zich voor zijn vertrek had beziggehouden, teksten schrijven en zingen, werd na zijn terugkeer voortgezet, met dien verstande dat hij niet meer in dienst van de commerciële omroep was, maar vanuit zijn eigen bedrijf, geleid door zijn vrouw, werd gedetacheerd. Wat een aanmerkelijke vermindering van de hoeveelheid rompslomp met zich meebracht. Want eigenlijk was Verwoert, zo hij zei, niet iemand die om zaken gaf (een spagaat, zo gaf hij toe), maar iemand die al van kindsbeen af een Piet wilde zijn, en daarvoor halsbrekende toeren had uitgehaald. Zo had hij ooit in de horecagelegenheid van zijn ouders een brandje gesticht om maar in de zak mee te kunnen naar Spanje. Zijn koffertje had hij al klaargezet...

Sint en de boeken: Jan van Wijk en Jan Bark presenteren hun pennenvruchten!

Jan van Wijk

Echte liefhebbers van het traditionele Sinterklaasfeest zijn Jan van Wijk en Jan Bark. Beiden presenteerden een boekje met daarin beschreven hun respectieve belevingen ervan. De presentatie van Jan Bark (*Hoort wie klopt daar?*) was ultrakort en zakelijk. Hij begon met het noemen van de prijs, waarna hij kort op de inhoud inging: zijn Sinterklaasverleden in het Apeldoorn van de vorige eeuw. De presentatie van bestuurs-lid Jan van Wijk (*Sint Nicolaas bestaat echt*) was uitvoerig en welsprekend. Hij nam de tijd om de inhoudelijke achtergrond van het boekje toe te lichten: zijn Sinterklaasjeugd in Bergen op Zoom, waarbij zijn vader een belangrijke rol had gespeeld als Sint. Het bestaat uit een reeks feitelijke gegevens, gevolgd door persoonlijke belevingen. Het werkje werd ritueel overhandigd aan één van de nestoren van het genootschap, Jan Voogd. De opbrengst van de verkoop van het boekje, dat in eigen beheer is uitgegeven, komt niet de auteur zelf ten goede, maar de stichting KiKa (www.kika.nl). Voor de recensie zie blz. 13 en 14.

Groene Sinten en letters

Hoewel Sinterklaas vanuit zijn geschiedenis niet bekend staat als iemand die zich met de politiek bemoeit (tenzij om lastige heersers op hun plaats te zetten), laat hij zich soms toch inzetten voor het algemeen belang. Hij blijkt dan zelfs bereid te zijn om een groene tabberd aan te trekken en een groene mijter op te zetten. Zover hebben de mensen van Oxfam-Novib hem ten minste gekregen met het oog op hun campagne De Groene Sint. Een woordvoerder van de stichting, Ton Vrijenhoek, legde de beweegredenen en de effecten van de campagne op bevolgen wijze uit. Het ging om de chocolade, waarzonder het Sinterklaas niet kan, maar die nog niet altijd zomaar kan worden gerekend tot de eerlijke chocolade. Eerlijke chocolade is chocolade, gemaakt van cacao, die is geleverd door boeren die er een eerlijke prijs voor hebben gekregen, cacao, die is geteeld zonder dat daarbij gebruik is gemaakt van kinderarbeid, of, zoals Vrijenhoek – terecht – geëmotioneerd zei: kinderslavernij. Dat de campagne is aangeslagen, blijkt uit de cijfers. Was er aanvankelijk weinig of geen eerlijke chocolade, vorig jaar deden er al heel wat concerns mee. Op grond van convenanten mag (en moet) worden verwacht dat in 2015 de helft van alle chocolade eerlijk is, en in 2025 moet alle chocolade zijn gecertificeerd (Fair Trade, Eco).

Sints intocht en uittocht

De kwestie van de officiële intocht werd besproken in een forum, geleid door oud-voorzitter Bert Jansen. Twee personen werden naar voren gehaald: Herman de Waard en Jan de Bas. De eerste besprak het onderwerp vanuit zijn ervaringen in Hoek van Holland, waar de Sint al enige jaren officieel wordt uitgezwaaid. De belangstelling daarvoor wordt, naar hij zei, jaarlijks groter. De laatste, die al bijna twee decennia geleden in een artikel in de NRC over de intocht was begonnen, kwam met een aantal stellingen, waarop kon worden gereageerd. Er ontstond een levendige discussie, waarin allerlei voorstellen werden gedaan dan wel getorpedeerd, maar niemand was werkelijk voor een groots intochtfeest. De wijze woorden van René Klaassen, dat een intocht vooral van belang was voor kinderen met autistische stoornissen, werden dan ook door iedereen aanvaard. Conclusie van het forum was dat een officiële intocht, ook met het oog op de kosten, geen hoge prioriteit hoefde te hebben. Een extra aflevering van het Sinterklaasjournaal of – eenvoudiger nog – een vermelding in het Jeugdjournaal volstaat.

De veiling: van C1000 Sint tot 15e eeuws houten beeld

De dag werd besloten met een veiling, waarop Fred Lunenberg, die voor de gelegenheid de functie van veilingmeester op zich had genomen, gesteund door griffier Arie Kornegoor, allerlei nicolasiana verkocht voor het goede doel (wat wel iets anders zal zijn geweest dan een keertje uit eten met Arie...). Hij deed het met verve. Zo verkocht hij voor veel geld een unieke boekenlegger, maar bleek na een tijdje nog zo'n unieke boekenlegger te hebben. Uiteindelijk zou een behoorlijk aantal mensen, allen trotse bezitters van dat unieke object, blij naar huis gaan. Hetzelfde speelde Fred klaar met een paar foeilelijke Sinterklaasbeeldjes, ook alle uniek, uiteraard. Zelfs voor het laatste, dat dus echt uniek was (geworden), beurde hij nog een hoop geld. Spannend werd het op het laatst, toen twee mensen in de race bleken, en bleven, voor een antiek houten Sinterklaasbeeld. Het ging uiteindelijk voor bijna 600 euro van de hand. Het gevarieerde programma en de goede sfeer hadden de genootschapsdag tot een geslaagde dag gemaakt. Jammer dat er geen kopje koffie meer vanaf kon.

Joost van Neer en Guus Smits

*Veilingmeester
Fred Lunenberg
en een gelukkige
Marie-José Wouters*

(Foto's Guus Smits)

Afwezig

Naar de SNG dag zou ik niet. Toen zag ik staan dat er een houten beeld geveild zou worden. Sint met boek. En wat het was dat weet ik niet, maar ik bloosde van verwachting en vreugde en 'dat dat zomaar kan'. Ik wilde dat beeld hebben.

Mocht ik wel mee bieden als ik er niet eens bij was en hoeveel wilde ik er aan besteden. Twee vragen die door mijn hoofd schoten, maar omdat ons Genootschap me genieten laat werd alles opgelost. Ik kreeg zelfs een foto toegestuurd. Daar stond de Sint. Hij had niet alleen een boek, maar ook zijn staf. Fijne handen hielden alles stevig vast. Ooit hadden vast veel grotere en stevigere handen gebikt en gehakt. Met steeds verfijndere gutsen zou er gewerkt zijn. En eindelijk was na schuren en polijsten deze Sint uit het hout geboren.

Mijn vingers voelde al de gladde plooiën, mijn ogen gleden steeds weer vanaf de kleine voeten naar de weelderige baard en probeerden de ogen van Sint te vangen. Ik rook het stof der eeuwen en de geur van hout. Ik hoefde me geen moment voor te stellen hoe het zou zijn als ik de geluksvogel was die Sint zou kopen. Ik wist gewoon hoe het zou zijn. Een plaats waar hij kon staan, een doek om hem voorzichtig op te poetsen, tijd om te kijken en te kijken. Het zou er allemaal zijn. Hoeveel ogen hadden al net als ik naar Sint gekeken? Hoeveel handen hadden hem even aangeraakt? Wie weet waren er kleine, maar daarom niet minder gemeente, gebeden bij hem gezegd.

Het werd half vier. Ik nam de telefoon mee naar boven. Vier uur. Natuurlijk loopt zo'n dag uit, hield ik me voor. Iedereen praat en kletst en doet maar. En voor de veiling begint moet vast de helft even naar de wc. De telefoon ging over. Bij het bedrag dat ik van te voren had laten weten viel ik de veiling binnen. Ik hoorde de ruimte, de mensen op stoelen, het bieden, de lucht die trilde bij het bijna afslaan.

Ik verhoogde mijn bod en durfde nauwelijks adem te halen. Buiten scheen de zon, dat zag ik door het raam. Binnen was de spanning te snijden. Het bedrag vloog met kleine beetjes omhoog. Mijn bod paste ik aan, maar ik was niet de enige. In een razend tempo speelde zich alles af. Opeens, ik hoorde het gebeuren, werd er afgeslagen. Trillend op mijn benen wilde ik mijn oren niet geloven.

Iemand anders mag de Sint een tijdje door de eeuwen dragen. Beneden zei mijn man: "je moet maar denken dat je het Genootschap aan een mooi bedrag hebt geholpen." Wat was dat voor schrale troost? Het was geen troost, maar hopelijk wel waar. Een paar uur later wandelde ik met de hond. Onder het wandelen dacht ik na terwijl de regen zegenrijk op me neer viel. Als die ander nu net zo graag als ik dat beeld wilde hebben dan was er toch in ieder geval één bofkont in ons Genootschap. En hoewel deze troost ook nog schraal aanvoelde was het al wel een troost. Veel geluk ermee, maar dat zal vast lukken.

Co Baas

Mattijs biedt in opdracht van 'de onbekende bieder'

(foto G. Smits)

Sint-Nicolaas de Sint-Niklaas $\frac{29}{50}$

Ram. Maaght

Familie Romain Malfliet schenkt Sint-Nicolaasschilderij aan Stad Sint-Niklaas

Op maandagavond 15 november werden in het Huis van de Sint te Sint-Niklaas twee nicolaiaanse kunstwerken van Romain Malfliet (1910-2006) onthuld die door zijn erfgenamen aan de Stad werden geschonken. Het betreft het olieverfschilderij 'Sint-Nikolaas te Sint-Niklaas' (zie voorpagina) en een afdruk (nr. 24) van de gelijknamige ets (zie hiernaast). Ook de koperplaat van de ets werd aan het stadsbestuur overgedragen. De totale waarde van de schenking wordt geraamd op 2.625 euro.

De ets (41,8 x 31,9 cm) was in kunstmiddens reeds relatief goed bekend. Malfliet etste de plaat in 1948 en maakte er vijftig afdrukken van (sommige zijn getekend 'H. Nikolaas te Sint-Niklaas'). De grote verrassing is echter het olieverfschilderij (75 x 60 cm). Het is niet duidelijk uit welk jaar het dateert. Weinigen wisten af van het bestaan van het schilderij en slechts een handvol mensen had het ooit gezien. Het was één van de pronkstukken van de overzichtstentoonstelling van het werk van Romain Malfliet, die eerder dit jaar plaatsvond bij decorateur Johan Roels, Plezantstraat 6 in Sint-Niklaas.

Op het schilderij en de ets 'Sint-Nikolaas te Sint-Niklaas' ziet men hetzelfde tafereel, maar de ets bevat een heleboel details die op het schilderij ontbreken. Centraal staat de Goedheiligman die op de Grote Markt de kinderen uit het pekelvat weer tot leven wekt. Hij wordt omstuwd door jong en oud, die devoot het wonder aanschouwen. Links voor de Sint knielt een man (die een zak draagt op de rug) met een hond voor de Sint. Rechts slaat een moeder haar arm om haar dochtertje. Aan haar rokken hangen twee andere kinderen, waarvan er één een speelgoedautootje aan een lijntje vasthoudt. Achter de massa wapperen enkele processievaarders en ziet men twee paarden en de kermismolens. Op de achtergrond herkent men de Sint-Nicolaaskerk, het Oud-Parochiehuus en de Cipierage. Rechts bevindt zich de belforttoren van het stadhuis. Op de ets ziet men verder nog o.m. het Mariabeeld van de Onze-Lieve-Vrouwkerk, een opstijgende ballon en de stadsreuzen Sinterklaas, Janneken en Mieken.

Romain Malfliet in zijn atelier.

(Foto Delro, Sint-Niklaas)

Iconograaf van het Land van Waas

Etser-graficus Romain Malfliet werd op 17 mei 1910 geboren in Sint-Niklaas en overleed er op 25 juli 2006. Zijn artistieke vorming kreeg hij in Sint-Lucas te Gent en in het Hoger Instituut voor Plastische Kunsten te Antwerpen. Eén van zijn leraars was Jules De Bruycker. Romain Malfliet was leraar aan de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten in Sint-Niklaas en lid van de Koninklijke Wase Kunstkring. Terecht wordt hij de 'iconograaf van het Land van Waas' genoemd. Vrijwel elke Wase familie bezit één of meerdere van zijn werken, meestal dorps- of stadsgezichten en landschappen. Maar ook buiten het Waasland was Malfliet actief. Zijn etsen werden gebundeld in een trilogie, uitgegeven bij de NV Danthe in Sint-Niklaas: 'Het Land van Waas' (1979), 'Antwerpen' (1980) en 'Geliefde steden en streken' (1984). De drie werken werden geschreven door Willem Persoon.

Romain Malfliet behaalde tal van prijzen. De waardering voor zijn werk reikt tot ver buiten Vlaanderen. Er hangt werk van hem in de musea van o.m. Amsterdam, Parijs, Schongau, Milaan, Brighton, Praag, Philadelphia en Montevideo. "Malfliet is een eerlijk kunstenaar, die de werkelijkheid niet romantiseert, maar die toch afstand neemt van de dingen die de wereld bedreigen", verduidelijk zijn biograaf Willem Persoon. "Hij blijft bij de wereld die hij heeft gekend als kind. Omdat hij hierbij consequent is gebleven, is hij een kunstenaar met een grote eerbied voor de natuur en haar wetten. Maar bovenal een man die de technieken van zijn vak tot in de perfectie beheerst", aldus nog Willem Persoon.

Het sinterklaasgebeuren ontsnapte niet aan Malfliets oog voor volksgebruiken en tradities. Naast de ets 'Sint-Nikolaas te Sint-Niklaas' maakte Malfliet de ets 'De reuzen' (1941) en een keurig getekende stadswapen van Sint-Niklaas (zie illustratie op deze bladzijde).

De ets 'De reuzen' (67 x 44,5 cm) toont de ommegang van de stadsreuzen Sinterklaas, Janneken en Mieken tijdens een liefdadigheidscollecte op de jaarmarkt in Sint-Niklaas. Voor de reuzen loopt een harmonie. Op de Grote Markt staan foorkramen. Het decor wordt gevormd door de Sint-Nicolaaskerk, het Oud-Parochiehuis, de Cipierage, het toenmalige postkantoor en het Landhuis.

Lieven Dehandschutter

Stadswapen van Sint-Niklaas (Romain Malfliet)

SNG Vlaanderen op stap naar Chevetogne

Zondag 19 september, heel vroeg in de morgen...

De vrienden van Sint Nicolaas verzamelen aan hun klassieke plaats van afspraak: het beeld van de goedheilig man vóór het stadhuis van Sints eigenste stad, op zoek naar hun heilige vriend in... de abdij van Chevetogne...

Waarom Chevetogne? En Nicolaas?

Het monastère de l'Exaltation de la Sainte Croix werd gesticht in 1925 door Dom Lambert Beauduin (1873-1960), Benedictijnenmonnik van de abdij van Keizersberg (Leuven). De monniken zijn Benedictijnen en dus rooms-katholiek. Hun opzet was en is nog steeds het bevorderen van de oecumenische gedachte, de kerken van het Westen en het Oosten naar elkaar toebrengen en elkaars spirituele en liturgische rijkdom en tradities te leren kennen en waarderen, zonder de bedoeling te bekeren. Daarom bidden zij in hun orthodoxe "Kerk van de Verheffing van het Heilig Kruis" hun gebedstijden en vieren zij de Goddelijke Liturgie (eucharistie) volgens de Orthodoxe ritus, in het Grieks en in het Oudslavisch (Oudrussisch). In hun Latijnse "Kerk van Christus Salvator" doen ze dat volgens de Romeinse (katholieke) ritus in het Frans en in het Latijn.

Je mag stellen dat na O.-L.-Vrouw en de apostelen Hagios Nikólaos, de heilige Nicolaas, een van de hoogst geplaatste heiligen is in de hemelse hiërarchie van de Orthodoxe wereld. Bovendien is hij de patroonheilige van een aantal landen uit de Orthodoxie, o.a. Rusland. Vandaar dat zijn afbeelding ook terug te vinden is in de met vele iconen versierde Orthodoxe kerk van de monniken.

Bovendien : de abt en een van de monniken zijn Sintniklazenaren!

Goddelijke liturgie van de heilige Johannes Chrysostomos.

10.15 u: we zijn gearriveerd in de abdij en schuiven aan in de Orthodoxe kerk voor het vieren van eucharistie, die in de orthodoxie de "Goddelijke liturgie" heet. Deze zondag wordt ze gevierd in het Grieks. De viering duurt 2 uur en is voor ons soms moeilijk te volgen, daar wij niet over de teksten of vertalingen ervan beschikken. Maar het is toch een speciale ervaring: mooie gezangen, rituelen, houdingen en gebaren die blijk geven van een zeer grote eerbied voor "het heilige", verschillende soorten wierook naargelang het moment van de viering. Dat alles gebeurt voor en achter de iconostase: gordijnen en deuren gaan open en dicht, monniken verdwijnen door de deuren en komen terug... alles baadt in een bijna hemelse sfeer. Een aanrader voor wie de kans krijgt: maak het eens mee.

Gastvrijheid in Bethanië

De regel van hun vader Benedictus getrouw ontvangen de monniken ons gastvrij in hun gastenhuis Bethanië. We kunnen onze knapzak aanspreken en leuke babbels doen aan mooi gedekte tafels, waar de soep klaarstaat. En... de verwarming staat op. Het is echt wel nodig vandaag! Kostprijs : een vrije bijdrage!

Gesprek met de abt

Abt Philippe (Vanderheyden), onze stadsgenoot, wacht ons op aan de poort van het klooster voor een gesprek over de Orthodoxie, en haar liturgie en, uiteraard, de rol van de heilige Nicolaas hierin.

Hij heeft zich degelijk voorbereid en verschillende boeken met afbeeldingen van

Nicolaas en met de teksten van de officies opgediept uit de indrukwekkende oecumenische bibliotheek van de abdij. Hij leert ons dat de heilige Nicolaas een plaats heeft in het donderdagochtendofficie van elke week. Zeer uitzonderlijk voor een heilige om elke week aan bod te komen in de gebedstijden! Zijn feest van 6 december wordt gevierd in de verschillende diensten van de dag, evenals het feest van de Translatio op 9 mei. Onze stadsgenoot laat ons ook verschillende gebeden en litanieën gericht tot onze geliefde heilige lezen in de liturgische boeken van de Orthodoxie. We kijken uit naar de beloofde kopies. Wellicht zijn ze bruikbaar in onze eigen Nicolaasgebedsdienst in onze Sint-Nicolaaskerk.

Hij weet ons ook te vertellen dat de monniken nog steeds alle werk in de abdij zelf verrichten en dat ze leven van de inkomsten van het gastenverblijf en de abdijwinkel. De ingrijpende verbouwingswerken aan de abdij worden bekostigd uit giften. Abt Filip Vanderheyden is echt een minzaam man die rustig de tijd neemt voor zijn gasten en duidelijk en eenvoudig antwoordt op al onze vragen rond Nicolaas en liturgie.

Van de heilige Nicolaas naar Sint-Niklaas

Uiteraard brengen we tot slot een bezoek aan de abdijwinkel met zijn schitterend aanbod van kaarten, muziek, iconen, boeken, wierook, liturgische voorwerpen... te veel om op te noemen en... geen "souvenirkwaliteit", neen, stukken en stukken beter. En Nicolazen !!!

Onderweg nog even stoppen voor een natje en een hapje in "Le jardin d'Elise". De ontvangst en de bediening kan niet tippen aan die in abdij!

De heilige Nicolaas, beschermheer van de reizigers, kan ons spijtig genoeg niet vrijwaren van files op de terugweg! Naar gelang de gevolgde route staat iedereen wel eens stil. De eerste en de laatste wagen komen met bijna een uur verschil aan in onze thuisstad, maar dan wel na een leerrijke en aangename Nicolaasdag.

Abdij van Chevetogne : een aanrader voor elke Nicolaasfan.

<http://www.monasterechevetogne.com/>

Luc Vermeulen

Lieven Dehandschutter en Abt Filip Vanderheyden

(Foto Raf Rumes)

Hoe vierden we vroeger Sinterklaas?

Jan Bark en Jack Botermans gaan op de nostalgische toer

De drijfveer voor Jan Bark (directeur van het museum De Zevende Hemel in Apeldoorn) om een boekje te schrijven is als tweeledig te omschrijven. Op de eerste plaats vormde de kern zijn enorme collectie Sinterklaasvoorwerpen die hij eens fraai te boek wilde stellen. Verder leek hem de manier van Sinterklaas vieren van vroeger een nog niet helemaal platgetreden pad op boekengebied. Genoemde drijfveer resulteerde in een alleraardigst, handzaam cadeauboekje in veelkleurendruk. Tijd om weg te zwijmelen bij plaatjes van vroeger...

In kleine hoofdstukjes met veel plaatjes leiden de auteurs Jan Bark en Jack Botermans ons langs alle facetten van het feest en zijn oorsprong. Het boekje wil vooral (net als het begin dit jaar verschenen boek van Aranka Wijnbeek) ons de sfeer laten herbeleven van het oer-Hollandse feest. Na een daartoe

oproepende intro is er eerst een paar pagina's plek voor de historische Sint en zijn legenden. Het is jammer dat –door heel het boekje heen!– niet van elke afbeelding de herkomst of de maker wordt vermeld (ook niet achterin), zodat een aansprekend plaatje nog eens is na te zoeken. Zo zou je graag de fresco van pagina 15 uit 1475 in Zuid-Tirol gaan bekijken, maar in welk plaatsje? Misschien even Raf Rumes vragen...

Natuurlijk beoogt het boekje geenszins volledig te zijn, maar sommige hoofdstukjes zijn wel erg kort, zoals "Sint in boekvorm". Het bevat wel weer unieke plaatjes van Mijnheer Carlos op avontuur van Henriëtte van Eyk. Van vervoermiddelen tot strooi-goed, die als kopjes voor de hand liggen, komen we terecht bij de van originele kopjes voorziene speculaaspagina ("Houten Klaas"), Sint op vinyl en in liedjes ("Hoor wie zingt daar?") en de verlanglijstjes. "De geletterde Sint" geeft kort de historie van de (chocolade) letters en voor de oudere Sintverzamelaars ontbreken ook de Snoepjes van de Week van De Gruyter niet. In het boekje is veel aandacht voor de onderdelen die speciaal het vrolijk avondje omgeven en ook hier zijn de sfeerbeschrijvingen het mooist, gericht op de moderne lezer: eenvoudig, kort en to-the-point. De plaatjes, die echt mooi materiaal laten zien, doen de rest. Vol herinneringen zijn de Sint aan huis en Sint op school-stukjes tegen het eind Zoals de boeken die tot nu toe dit jaar verschenen zijn is het nostalgie wat de klok slaat en in deze tijden van crisis is dat een welkome afwisseling. Hulde voor de vorm en dank voor de inhoud!

Guus Smits & Joost van Neer

J. Bark, J. Botermans: Hoor wie klopt daar? Hoe we vroeger Sinterklaas vierden.
Uitg. Terra/Lannoo, isbn 978-90-8989-213-3, 96 pp., € 9.95

Sint Nicolaas bestaat echt!

Jan van Wijk, bestuurslid SNG-Nederland, noteert eigen Sintervaringen

Op de genootschapsdag presenteerde Jan van Wijk zijn boekje ritueel aan zijn goede vriend Jan Voogt. Het boekje, in eigen beheer uitgegeven, gaat over de belangrijke plaats, die Sint Nicolaas in het leven van velen heeft ingenomen bij jonge kinderen én wat minder jonge mensen. Als gevolg van die keuze is het buitengewoon veelzijdig. Wie het boekje opent, ziet onmiddellijk hoe veelzijdig: het telt maar liefst vijftig hoofdstukken over de meest uiteenlopende onderwerpen met betrekking tot de Sint. Uiteenlopend, want de informatie strekt zich uit van de geschiedenis van Sint Nicolaas tot het Sint-Nicolaasgenootschap, van de legenden tot de Groene Sint, en van de intocht tot de uittocht.

Wat in alle hoofdstukken meteen in het oog springt, is dat ze uit twee gedeelten bestaan: één romans en één cursief. Het cursieve gedeelte is bovendien vet afgedrukt, waardoor het niet aan de aandacht van de lezer kan ontsnappen. En dat is ook niet de bedoeling van de auteur. Die wilde immers niet alleen algemene informatie verschaffen, maar vooral ook *persoonlijke* belevingen beschrijven. Subjectieve gedachten tegenover, of liever: naast de objectieve informatie. Daardoor zal het goede gevoel voor het Sint-Nicolaasfeest nog verder toenemen, het goede gevoel waarnaar de auteur zijn leven lang op zoek is geweest, en dat hij ook voortdurend vond. Het belang van de persoonlijke beleving blijkt ook uit de gedichten die hier en daar te lezen staan.

Eén van de hoofdstukken draagt de titel *Bari*. In het informatieve gedeelte wordt de relatie tussen die stad en de heilige uitgewerkt. Interessant, zeker, maar voor de Sintkenner en -liefhebber niets nieuws. Die leest iets over 9 mei 1087, over de overbrenging van het gebeente van Sint Nicolaas en over de basiliek. Bekende materie. Het nieuwe, en aardige blijkt in het cursieve gedeelte te zitten. Daarin geeft de auteur een impressie van wat de basiliek bij hem teweegbracht, maar dan zo, dat de lezer zich in het beschrevene kan inleven. *Loop onder de pelgrimsboog, schrijft hij, wil verder naar Sint Nicolaas, (...), ben nu voor de "basilica di San Nicola". Hier sta ik dan op de plek met zoveel geschiedenis.* Als een radioverslaggever praat hij zijn lezers mee naar de heilige crypte, waar zijn herinnering aan zijn vader boven komt: *Denk aan mijn papa. Wat hebben we het menig keertje over Bari gehad. Wat zou hij hier ook graag zijn geweest.* Ook daarin overheerst de beleving dus: *Steek een kaarsje aan voor mijn papa en een voor alle praktiserende Sinten.* De impressie eindigt met de woorden: *Ga in de crypte mijn Sint gedag zeggen.* Het item wordt afgesloten met een gedicht. Wellicht is die aanpak in de ogen van sommigen wat al te bespiegelend, maar het is een persoonlijke aanpak, die voor degenen die de auteur kennen, meerwaarde heeft.

Op het omslag staat een afbeelding van twee staven en twee mijters. Zouden het die van de auteur en die van zijn vader zijn? Hoe dan ook biedt de afbeelding stof tot nadenken. Stof tot nadenken, die met regelmaat terugkeert, want de afbeelding staat er maar liefst vijftientwintig keer in. Had dat niet anders gekund? Zo biedt Google de gerichte zoekers alleen al van de basilica in Bari meer dan voldoende afbeeldingen. De opbrengst van het boekje is overigens bestemd voor de *Stichting KiKa*.

Guus Smits & Joost van Neer

Jan van Wijk: *Sint Nicolaas bestaat echt*, isbn 9 789491 014031, € 8.95
Bestellen via www.woordliefde.nl.

Het Boek van Sinterklaas.... mét inlegring!

De Dichtpiet & Ricky Schrever, illustraties Marij Rahder

Je zult maar kinderboekenschrijver zijn en het boek van Sinterklaas mogen schrijven (nee, niet in het boek, maar het boek zelf): dan ben je een bofferd. Ricky mocht dat samen met de Dichtpiet, terzijde gestaan door de Hoofdpiet en Sinterklaas himself. En als je het boek dan ook nog fraai vorm mag geven!

Eén van de eerste verschenen kinderboeken rond Sinterklaas (de DE/C1000 boeken komen pas officieel in november) is van een tamelijk onbekende uitgeverij ImageBooks uit Veghel. Toch wisten zij de Hoofdpiet en Sinterklaas te strikken medewerking te verlenen aan een Sint-totaalboek voor een schappelijke prijs, zeker gezien de uitnodigende vorm. Stevige rug, fraai

Sinterklaasrood met in reliëf de gevouwen gehandschoende handen van de Sint en erop: jawel de robijnen steen van de ring van Sinterklaas. Het rode boekenlintje maakt de eerste indruk af. Benieuwd naar de inhoud!

Sinterklaas heeft het boek met zijn handtekening gesignd *speciaal voor jou!* Het boek bevat de vaste onderdelen die je van een goed gevuld Sinterklaasboek mag verwachten: recepten, liedjes, verhaaltjes, gedichtjes en 'wist-je-datjes'. In ruim 110 pagina's krijgen we –na een gevedere groet van de Hoofdpiet als inleiding– een kijkje achter de schermen van de Sint *om al jullie vragen eens te beantwoorden in een boek*. Zo zien we de jaaragenda van de Sint en komen te weten dat hij Dieuwertje een kaart stuurt vanaf zijn vakantieadres aan de Costa del Sol (in februari) en op 28 november een bezoekje brengt aan Willem-Alexander en Maxima met hun prinsesjes.

De pakjesboot 13 heeft Nederland nooit gehaald en kreeg als bijnaam de *Taai-taai-tanic*. Onvermijdelijk is het leuke Sint-ABC van Amerigo tot Zak. Jammer dat de goede geschiedenisverhaaltjes zijn opgetekend door 'Saaie Piet': leuke echte weetjes over het feest en de liedjes, verpakt in korte stukjes tekst. Wat hebben de Sint en de Pieten allemaal aan: ook dit wordt uit de doeken gedaan met tekeningen door de Modepiet.

Knutselpagina's, pietendiploma halen en spelletjes: niets ontbreekt. Marij Rahder tekende de illustraties, die goed bij de verschillende onderdelen passen.

Een prachtig boek voor in de schoen, want in de drie weken tot Sinterklaas valt er van alles uit te doen, te maken, te smullen en te lezen en voor de prijs hoeft je het niet te laten: slechts € 14.95, een cadeautje!

Guus Smits

R. Schrever, M. Rahder: *Het Boek van Sinterklaas*

Uitg. Image Books Publishers, Veghel, isbn 978 90 5964 8791, 112 pp., € 14.90

Ontmoetingen met de Sint

Frankrijk (Côtes-d'Armor - Bretagne)

Plufur

Komende van Morlaix volgen we de richting St Brieuc, links naar Trémel en Plufur. Op de rechterkant in het dorp staat de “Chapelle de St Nicolas” reeds aangegeven. Men kan de wagen langs de weg parkeren en dan te voet nog een vijfhonderd meter een breed pad volgen. Midden in het bos, idyllisch gelegen langs een rustig kabbelend riviertje, een plek om romantisch van te worden, vinden we de “Chapelle Sant Nikolaz” Plufur (Bretoense benaming).

Dit is werkelijk een prachtig kleinood, met romaanse, maar hoofdzakelijk gotische trekken gebouwd in het jaar 1499. Zij is zonder twijfel het eerste werk van het atelier

Beaumanoir en stond model voor talrijke kerken en kapellen in de regio.

Langs de kapel kronkelt een GR-wandelpad dat je verder kan volgen langs de “Moulin de St Nicolas” en de hoeve “Kernevez Sant Nikolaz”.

De buitenkant is overdadig versierd met kantelen en spitse kleine torentjes en schijnt de tand des tijds goed doorstaan te hebben. De binnenzijde is in-triest, geen vloer, enkel gestampte aarde, alle vensters zijn vervangen door platieken platen en verder ook geen interieur of meubilering. De dakstoel, met immens balkwerk, werd reeds gerestaureerd en oogt majestatisch. De eigenaar van de verderop gelegen boerderij wist ons te vertellen dat restauratie voorzien is met nieuwe ramen en deuren. Hopelijk legt men dan ook een vloer.

PS : begin augustus kan je in Plufur de “Pardon de St Nicolas” meemaken, dat is een processie

Port Blanc

Tussen het haventje van Port Blanc en Buguéles langs de wegkant een kleine Nicolaaskapel. Op het naambord aangegeven als “Crec’h St Nicolas”.

De muren zijn met ruwe rotsblokken opgebouwd en bekroond met een klein vierkant torentje met bijhorende klok. Verdere inlichtingen konden we niet vinden maar naar onze schatting is het zeker middeleeuws.

(Met dank aan Mevr. Cynthia Boskett)

Saint-Nicolas-du-Pélem

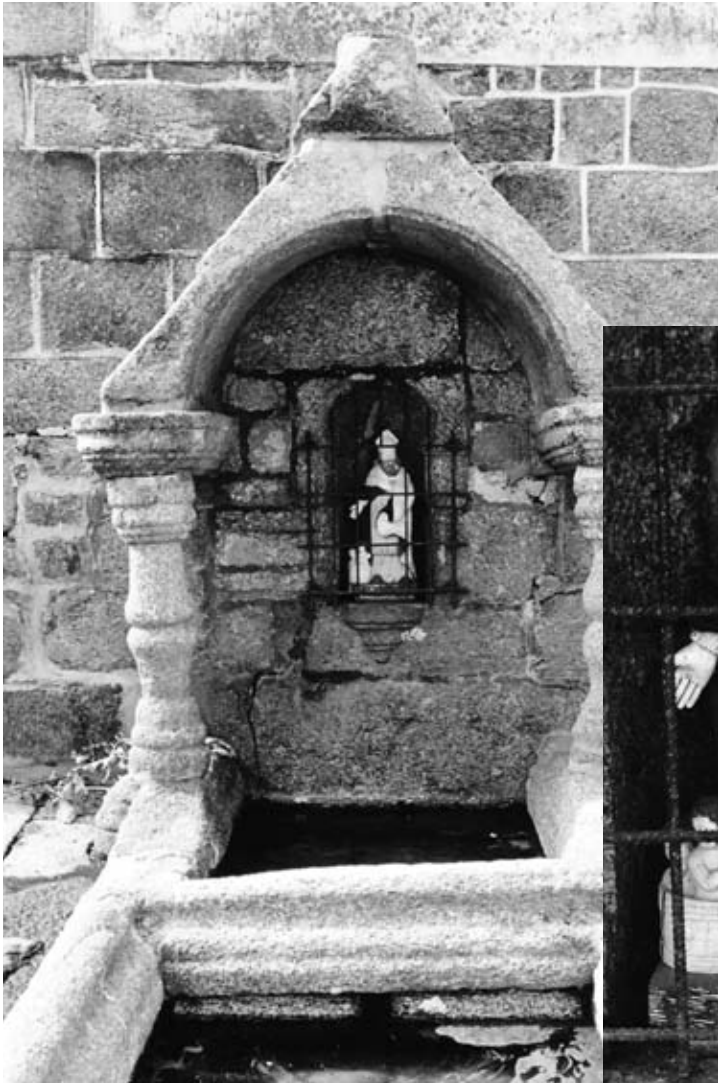
(Bretoense benaming) Sant-Nikolaz-ar-Pelem

Dit plaatsje heeft een kerk uit de 15-16e eeuw. Het is echter geen Nicolaaskerk.

De plaatsnaam is afkomstig van de Nicolaasbron die je links achter de kerk kan vinden. Zij is tegen een huis aangebouwd en is uit de 17e eeuw. Men moet een tiental treden naar beneden om het geheel te kunnen bekijken. Zij is gebouwd met een nis, waarin achter tralies, een zeer oud, houten Nicolaasbeeld, met kuip en kindjes, is opgesteld, met vooraan enkele waterbekkens die het water van de traag vloeiende bron opvangen. Volgens ons was dit ook de openbare wasplaats.

Gezien haar ouderdom is het ook normaal dat het geheel uit bretoense granietsteen opgetrokken bouwwerk reeds sterk verweerd is.

Raf Rumes

*De Nicolaasbron te
Saint-Nicolas-du-Pélem*

Activiteiten Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen december 2010

Donderdag 2 december, 19u00 – Sint-Niklaas, Huis van de Sint, Stationsstraat 85: uitreiking De Gouden Staf. Org. Davidsfonds Sint-Niklaas m.m.v. SNG e.a.

Donderdag 2 december, 20u30 – Sint-Niklaas, Huis van de Sint, Stationsstraat 85: lezing 'La Befana, de Italiaanse zus van de Sint' door Simonetta Simonetti uit Lucca (Italiaanse zusterstad van Sint-Niklaas). Org. Anfiteatro en SNG.

Vrijdag 3 december, 19u00 – Sint-Niklaas, Sint-Nicolaaskerk, Sint-Nicolaasplein: Nicolaasgebedsdienst. Org.: Dekenaat Sint-Niklaas en Sint-Nicolaasparochie.

Vrijdag 3 december, 20u30 – Sint-Niklaas, zaal 'Familia', Truweelstraat 138: 21ste Literaire en Ludieke Sinterklaasavond. Org.: SNG i.s.m. Davidsfonds Sint-Niklaas.

Zaterdag 4 december, 20u00 – Sint-Niklaas, Sint-Nicolaaskerk, Sint-Nicolaasplein: concert 'Sinterklaas – De Legende, gezongen en verteld' door knapenkoor In Dulci Jubilo. Org. CollegeConcerten m.m.v. SNG.

Dinsdag 7 december, 20u00 – Sint-Niklaas, zaal 'Oase', Heistraat 206: lezing 'De waarheid omtrent Sinterklaas' door Lieven Dehandschutter. Org. KAV Christus Koning.

Nieuwe Raad van Bestuur – Op zaterdag 23 oktober werd in Sint-Niklaas tijdens de jaarlijkse statutaire Algemene Vergadering van het SNG Vlaanderen een nieuwe Raad van Bestuur verkozen. Tijdens de eerste bestuursvergadering, op dinsdag 26 oktober, werden de functies als volgt verdeeld: voorzitter Lieven Dehandschutter, ondervoorzitter Geert Vandenhende, secretaris Raf Rumes, penningmeester Marc Naudts, bestuursleden Jos Daems, Anne-Mie De Sutter, Frederik Dupon, Tom Roelants, Wim Vandervreken, Veerle Verbeke en Luc Vermeulen.

Nieuwe erevoorzitter – Christel Geerts is sedert 1 juli de nieuwe burgemeester van Sint-Niklaas. Zij volgde Freddy Willockx op, die dit ambt bekleedde van 1989 tot '94 en vanaf 2001. Het SNG-bestuur wenst Christel Geerts alle succes in haar nieuwe functie en bood haar het erevoorzitterschap van de vereniging aan, wat zij prompt aanvaardde. Sinds de oprichting van het SNG in 1989 wordt het erevoorzitterschap aangeboden aan de hoogste burgerlijke en kerkelijke gezagsdragers van Sint-Niklaas: de burgemeester en de pastoor-deken van de Sint-Nicolaasparochie.

Niets dan blijde gezichten tijdens ons bezoekje aan het internationale benedictijner klooster van Chevetogne, met de officiële Franse naam Monastère de l'Exaltation de la Sainte Croix - Klooster van de Heilige Kruisverheffing (gemeente Ciney, provincie Namen)

(Foto Raf Rumes)

De staf

Actualiteiten - Weer veel verschenen op Sinterklaasgebied dit jaar. Op de site proberen we de stand actueel te houden op gebied van boeken (de DE boeken, het Boek van Sinterklaas), magazine (SINT), dvd's (film, Club van Sinterklaas, Slot Marsepeinsteijn), speelgoed (playmobiel), cd's (ANWB), bioscoopfilms (SINT en de echte kinderfilm...), tentoonstellingen (Wouw, Rotterdam, Harderwijk). Wij wensen u een goed Sinterklaasfeest 2010 toe. Hou ons op de hoogte wat u heeft opgemerkt in krant of elders!

2011 - De penningmeester zal rond deze dagen de contributie voor 2011 innen. Vriendelijk verzoek als u niet automatisch betaalt, de contributie vóór de jaarwisseling over te maken op het gironummer van de penningmeester. Op 15 januari 2011 zal de ALV worden gehouden: hiervoor zult u nog een uitnodiging ontvangen. De agenda komt op de site of is opvraagbaar bij de secretaris evenals het verslag van 2010. Financiële stukken zullen in te zien zijn op de vergadering. Leden die zich op willen geven als bestuurslid gelieve dit kenbaar te maken bij het bestuur, bij voorkeur voor het einde van dit kalenderjaar. Data om rekening mee te houden zullen verder zijn: 26 maart (maartactiviteit), 27 augustus (route), 24 september (Genootschapsdag) en 21-23 oktober (cursus). We houden u op de hoogte!

eSTAFette - Ik ben Renske Jansen/Piet Balancia (19) uit het vissersplaatsje Harderwijk. In 2007 kocht ik mijn eerste pietenpak. Het was een katoending, rood met zwart en een cape. Die cape vond ik het allermooiste en ik was er echt super trots op. Ik deed toen mee als Fietspiet op het werk van mijn moeder en bij de atletiek vereniging. De naam Fietspiet kreeg ik door mijn eenwieler die ik nu nog steeds altijd mee neem. In 2008 kwam in via, via in contact met Marc Gilling. Ik wilde dolgraag meedoen met een intocht. Na tot middernacht gemaild te hebben met Marc was alles geregeld: Strijen. Ik stond die dag hartstikke zenuwachtig met een tas en éénwieler op het station in Harderwijk de trein ging om 7:15. Gelukkig werd ik na meer dan 2,5 uur reizen ontzettend goed opgevangen en kreeg ik een echte Sinterklaasgloed. Door de contacten die ik op deed bij de intocht van Strijen leerde ik een hele goede vriend kennen: Andries van de Wervenhorst. Hij nam me overal mee naar toe en nu nog steeds. Als hij er niet was geweest had ik heel veel dingen niet mee kunnen doen. In 2009 kwam een droom uit en heb ik een met de hand gemaakt Pietenpak door Ann Gilling. Rood met zwart en een mooie cape. Ik was net zoals met mijn eerste pak zo trots als een pauw. Verder deed ik voor het eerst huisbezoeken met Sint Kees en met team Sint Express ging ik op stap. Een geweldig team met super Pieten en Sint. Mijn eerste schoolbezoek was een feit.

Nu in 2010 ben ik samen met een andere vriend een eigen team begonnen. Dit jaar alleen nog met Pieten maar volgend jaar misschien met een Sint. Ik ben lid van het SNG én op internet te vinden op verschillende fora met veel Sinterklaasvrienden: super! Tja, verder heb ik 1p's en boeken, 'n Sinterklaas beeldje uit Madrid en ben ik vaak in het sinterklaas museum Zwolle te vinden. Ik loop alleen steeds de dagtripjes mis die er bij het SNG worden georganiseerd. Komt nog! Ik hoop nog een poos te blijven bij SNG en geef de pen door aan: Andries van de Wervenhorst. (volledig verslag mét foto op de site!)

Secretariaat SNG-Nederland
www.sngnederland.nl

Fresco - Chevetogne

(Foto SNG-Vlaanderen)